

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКА ДЕРЖАВНА ІНЖЕНЕРНА АКАДЕМІЯ**

НЕЧИТАЙЛО КАТЕРИНА ІГОРІВНА

УДК 005.334

**АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ НА ОСНОВІ
ВИКОРИСТАННЯ САНАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ**

Спеціальність 8.03050801 «Фінанси і кредит (за спеціалізованими
програмами)»

АВТОРЕФЕРАТ

магістерської роботи на здобуття кваліфікації
магістра з фінансів і кредиту

Запоріжжя – 2016

Магістерсько-кваліфікаційна робота є рукописом.

Робота виконана в Запорізькій державній інженерній академії (м. Запоріжжя) на кафедрі фінансів, банківської справи та страхування.

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент

Хацер Максим Володимирович,

Запорізька державна інженерна академія

Рецензент:

бухгалтер 1 категорії Запорізького електротехнічного
коледжу ЗНТУ

Сфіменко Наталія Анатоліївна

Захист відбудеться 13 січня 2016 р. о 9 годині на засіданні Екзаменаційної комісії у Запорізькій державній інженерній академії за адресою: 69000, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 226.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Забезпечення стійкого та гармонійного зростання економіки України робить надзвичайно актуальними питання організації протидії кризовим явищам та відродження нормального перебігу функціонування основної ланки економіки – підприємств різних форм власності та форм господарювання, які потребують опанування, впровадження та практику антикризового (фінансового) управління підприємствами.

У сучасному розумінні антикризове (фінансове) управління визнається не тільки як постійно діюча складова загального господарського механізму підприємства, але й як самостійний вид професійної діяльності, що спрямований на запобігання та подолання кризи, розвиток підприємства на підґрунті раціонального використання наявних ресурсів та потенціалу виживання, мінімізації часових, матеріальних та фінансових втрат із застосуванням обґрунтованих принципів, прийомів та методів роботи.

Сутність механізму виникнення кризового стану наводить на думку про те, що кожне наступне економічне явище в ланцюзі, утвореному певним каналом зв'язку, дає, як правило, сигнал більшої сили і тієї ж спрямованості, що і попереднє. Проте така проста залежність навряд чи відбиває істотно складні і суперечливі процеси, що відбуваються в реальному житті. Тому необхідно постійне спостереження за ланцюгом, ініційованим певним економічним явищем, що дозволить вчасно виявити характер впливу явища на завершальний елемент.

Таким чином, саме антикризове (фінансове) управління є запорукою ефективного розвитку як окремого суб'єкта господарювання, так і економіки держави взагалі.

Теоретичним та практичним питанням антикризового (фінансового) управління присвячені дослідження ряду закордонних та вітчизняних вчених, таких як: О.М. Скібіцького, Л.О. Лігоненко, В.О. Василенко, А.Д.

Чернявського, М.Х. Мескона, Р.Л. Дафта, Р. Хіт, Н. Алексеєва, А.А. Томпсона, Дж. Стрикленда, Е.А. Уткіна, А. Файоля та ін.

Однак слід зазначити, що розробки по антикризовому (фінансовому) управлінню мають у більшості теоретичний характер, без врахування особливостей діяльності підприємств різних галузей в мінливих умовах розвитку економіки країни і не вказують на можливості їх санації. Тому у магістерській роботі буде зроблено акцент на впровадженні антикризового управління на основі використання санаційних заходів на конкретному підприємстві, а саме ПАТ «Електротехнологія», яке функціонує в ринкових умовах, що і обумовлює актуальність дослідження.

Мета й завдання дослідження. Метою роботи є удосконалення антикризового (фінансового) управління та стабілізація фінансового стану ПАТ «Електротехнологія» на базі діагностики його фінансово-господарської діяльності за допомогою використання комплексу санаційних заходів.

Для досягнення зазначеної мети сформульовано та вирішено такі завдання:

- досліджено теоретичні та методичні аспекти антикризового (фінансового) управління підприємством;
- оцінено антикризове (фінансове) управління на ПАТ «Електротехнологія»;
- удосконалено антикризове (фінансове) управління ПАТ «Електротехнологія» на основі використання санаційних заходів.

Предмет і об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є процеси функціонального та антикризового управління на підприємствах машинобудування.

Предметом дослідження є сукупність принципів та методів удосконалення антикризового (фінансового) управління на ПАТ «Електротехнологія».

Методи дослідження. У роботі використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження економічних явищ: аналіз і синтез – для

проведення аналізу фінансового стану підприємства – бази дослідження; індукція та дедукція – для удосконалення політики антикризового управління на ПАТ «Електротехнологія»; порівняння – для оцінки проблем та перспективи розвитку підприємств машинобудування в умовах економічної кризи в Україні; графічний – для інтерпретації результатів дослідження антикризового управління на ПАТ «Електротехнологія».

Матеріалами для дослідження стали: спеціальна література з проблем теорії та практики антикризового (фінансового) управління на підприємстві, нормативні документи, статистичні дані.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у наступному:

- удосконалено:
 - науково-методичний підхід до розробки організаційного механізму антикризового (фінансового) управління, який, на відміну від існуючих підходів, враховує автоматизацію процесів фінансової діагностики на підприємстві, що досліджується;
 - методичний підхід до розробки комплексу санаційних заходів, який, на відміну від існуючих підходів, враховує специфіку здійснення фінансово-господарської діяльності на підприємстві – базі дослідження.

Практичне значення отриманих результатів. Розроблені в ході дослідження науково-практичні рекомендації можуть бути використані в діяльності ПАТ «Електротехнологія» та на інших підприємствах машинобудування України, що дозволить підвищити ефективність здійснення ними фінансово-господарської діяльності в умовах кризового розвитку економіки держави.

Особистий внесок здобувача. Всі наукові результати, які представлені в роботі і опубліковані в наукових працях, отримані автором самостійно.

Апробація результатів дослідження. Основні результати дослідження були представлені в доповіді на III Міжнародній науково-практичній конференції «Формування ефективних механізмів державного управління та менеджменту в умовах сучасної економіки: теорія і практика».

Публікації. Основні положення роботи опубліковано в матеріалах науково-практичної конференції.

Інформаційною базою дослідження слугували законодавчі та нормативні документи, навчально-методична література, наукові публікації в періодичних виданнях з питань антикризового (фінансового) управління на підприємствах, а також фінансова звітність підприємств.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що результати дослідження можуть скласти основу для подальшого удосконалення антикризового (фінансового) управління на підприємствах.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Основний зміст роботи викладений на 137 сторінках. Робота містить 27 таблиць, 18 рисунків та додатки. Список використаних джерел налічує 76 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У вступі обґрунтовано актуальність теми магістерської роботи, визначено предмет та об'єкт дослідження, сформульовано мету та основні завдання, розкрито методи дослідження, наукову новизну, теоретичне та практичне значення отриманих результатів, апробацію результатів та публікації автора.

У першому розділі «Теоретичні та методичні аспекти антикризового управління підприємством» визначено, що в рамках діяльності суб'єктів господарювання виділяють два види управління: функціональне та антикризове. В рамках останнього, у свою чергу, виокремлюють антикризове фінансове управління.

Проведена оцінка підходів вітчизняних та закордонних вчених дозволила виявити суттєві дискусії навколо визначення термінів «управління підприємством», «антикризове управління підприємством» та «антикризове фінансове управління підприємством».

Управління підприємством являє собою сукупність взаємопов'язаних елементів, які включають принципи та методи управління, що спрямовані на підвищення ефективності його діяльності.

Антикризове управління – це управління, що націлене на запобігання можливих серйозних ускладнень у ринковій діяльності підприємства, забезпечення його стабільного, успішного господарювання.

Антикризове фінансове управління є частиною загальної фінансової стратегії підприємства та полягає в розробці системи засобів попередньої діагностики загроз банкрутства і впровадження механізму фінансового оздоровлення підприємства, що забезпечують його вихід із кризового стану.

На окрему увагу заслуговує теоретична характеристика складових управління, антикризового управління, антикризового фінансового управління підприємством, що розкрита у даному розділі з акцентом на роботу антикризової робочої групи.

В рамках розділу було досліджено методичні аспекти визначення кризового стану підприємства. Для визначення глибини та причин фінансових криз (як найбільш небезпечних для суб'єктів господарювання) використовують два блоки оцінки:

1. Якісна оцінка управління підприємством – бенчмаркінг, SWOT-аналіз та зважена рейтингова оцінка конкурентоспроможності.
2. Кількісна оцінка управління підприємством – фінансовий аналіз (аналіз фінансового стану) та оцінка ймовірності банкрутства.

Всі елементи методики оцінки кризового стану було охарактеризовано з акцентом на розкриття методики фінансового аналізу підприємства та дискримінантні моделі оцінки ймовірності банкрутства, які, у свою чергу, було поділено на три складові: моделі оцінки ймовірності банкрутства вчених економічно розвинутих країн; моделі оцінки ймовірності банкрутства вітчизняних вчених та вчених з країн СНД; моделі оцінки ймовірності банкрутства, що були розроблені органами виконавчої влади в Україні.

Оцінка машинобудування України у 2012 – 2014 роках продемонструвала розвиток кризи в галузі та зростання збитків при наявності високого потенціалу розвитку.

Проблемами вітчизняного машинобудування є: втрата конкурентоспроможності та ринків збуту (зовнішніх та внутрішніх); низький рівень якості продукції; низький рівень менеджменту; негативні зміни у законодавстві; проблеми соціально-політичного характеру у державі; розвиток кризи в Україні; недостатній розмір інвестиційної активності підприємств; проблеми з управлінням інноваційною діяльністю.

У перспективі машинобудування повинно зайняти більш вагоме місце як у структурі промисловості, так і у формуванні експорту України. Необхідно удосконалити галузеву структуру машинобудування, розширити асортимент його продукції за рахунок підвищення питомої ваги галузей, що виробляють товари народного споживання. Потрібна модернізація машинобудівних заводів, їх технічне переоснащення з використанням сучасних технологій і значне підвищення за рахунок цього якості машин, їх конкурентоспроможності. Необхідно налагодити виробництво високоефективних машин та їх систем для всіх галузей і сфер народного господарства, приладів і апаратів, швидкісної електронно-обчислювальної техніки нових поколінь, виробництва систем зв'язку, засобів управління, автоматизації тощо. Спеціалізацію і кооперування виробництва в машинобудуванні необхідно орієнтувати на вітчизняні підприємства, створювати замкнуті цикли виробництв усередині країни.

У другому розділі «Дослідження антикризового управління на ПАТ «Електротехнологія»» надано організаційно-економічну характеристику, досліджено фінансовий стан та фінансові результати ПАТ «Електротехнологія», проведено діагностику ймовірності банкрутства та аналіз ефективності діяльності і антикризового управління на підприємстві, що досліджується.

Організаційно-економічна характеристика ПАТ «Електротехнологія» дозволила виявити наступні аспекти фінансово-господарської діяльності підприємства: розвиток фінансової кризи та збитковість діяльності.

Аналіз активів підприємства за період дослідження показав, що активи за три роки зросли на 353 тис. грн. або на 2,27 %. Підприємство мало «важку» структуру активів, при цьому, у 2013 – 2014 роках відбувається суттєве зростання долі нематеріальних активів у активах за рахунок зменшення величини оборотних активів, особливо незавершеного виробництва.

Аналіз пасивів підприємства за період дослідження показав, що пасиви за три роки зросли. Відмічаємо зменшення розмірів майже всіх статей поточних зобов'язань та забезпечень у 2013 – 2014 роках, особливо тих, що стосуються комерційного кредиту, що свідчить про проблеми підприємства зі збутом та неможливість контрагентів в умовах кризи працювати за старими схемами розрахунків.

Оцінка ліквідності балансу ПАТ «Електротехнологія» у 2012 – 2014 роках показала погіршення ситуації у 2013 – 2014 роках з деяким покращенням на кінець 2014 року. Аналіз коефіцієнтів ліквідності показав, що проблемою ПАТ «Електротехнологія» є низькі значення коефіцієнту абсолютної ліквідності.

Підприємство весь період дослідження перебувало у фінансовій кризі (згідно трьохкомпонентного показника фінансової стійкості).

«Золоте правило економіки» на ПАТ «Електротехнологія» не виконується, а у 2014 році ситуація значно погіршилась і на сьогодні підприємство має суттєві проблеми фінансового характеру, які пов'язані з наявністю чистого збитку, зниженням розміру виручки від реалізації та активів.

Аналіз коефіцієнтів ділової активності підприємства, що досліджується, у 2012 – 2014 роках вказує на різноспрямовані тенденції з переважанням кризових явищ.

Збитковість ПАТ «Електротехнологія» у 2012 – 2014 роках майже за всіма показниками рентабельності зросла, що свідчить про поглиблення фінансової кризи на підприємстві. Підприємство, що досліджується, має значні проблеми з управлінням фінансовими результатами діяльності.

Діагностика банкрутства ПАТ «Електротехнологія» у 2012 – 2014 роках підтвердила розвиток фінансової кризи на підприємстві.

Оцінка ефективності діяльності та антикризового управління на ПАТ «Електротехнологія» у 2012 – 2014 роках показала неефективність фінансово-господарської діяльності та низьку якість впровадження елементів антикризового характеру на підприємстві, що досліджується.

У третьому розділі «Удосконалення політики антикризового управління на ПАТ «Електротехнологія» на основі використання санаційних заходів» запропоновано розробити організаційний механізм антикризового управління на досліджуваному підприємстві, а також комплекс санаційних заходів щодо подолання кризи на ПАТ «Електротехнологія».

В рамках подолання фінансової кризи перед підприємством, що досліджується, постає необхідність побудови єдиного організаційного механізму антикризового (фінансового) управління, в якому би були задіяні не тільки оперативні, але й тактичні, стратегічні і попереджувальні механізми фінансової стабілізації підприємства, при чому автор пропонує автоматизувати цей механізм з метою прискорення обробки даних та прийняття ефективних управлінських рішень антикризового (фінансового) характеру.

Для успішної побудови єдиного організаційного автоматизованого механізму антикризового (фінансового) управління на ПАТ «Електротехнологія» необхідні:

- відповідно побудована організаційна структура та інформаційні зв'язки суб'єкта господарювання з акцентом на елементи ситуаційного (фінансового) управління;
- постійна готовність до можливого порушення фінансової рівноваги підприємства;

- рання діагностика кризових явищ у фінансовій діяльності;
- наявність ефективної системи оцінки ймовірності банкрутства підприємства;
- диференціація (ранжування) індикаторів кризи по ступеню їх загрози;
- терміновість реагування на окремі кризові явища;
- адекватність реагування на ступінь реальних загроз (реакція за своїми витратами повинна бути адекватною ступеню загрози);
- розрахунок виключно на внутрішні санаційні резерви підприємства;
- наявність альтернативних попереджувальних планів санації підприємства при можливих катастрофічних сценаріях розвитку ситуації і неможливості досягнення економічної рівноваги;
- ефективна система впровадження та контролю за антикризовими (санаційними) заходами.

В загальному вигляді схема створення єдиного організаційного автоматизованого механізму антикризового (фінансового) управління на ПАТ «Електротехнологія» представлена на рис. 1.

Рис. 1. Схема створення єдиного організаційного автоматизованого механізму антикризового (фінансового) управління на ПАТ «Електротехнологія»

Наведені вище етапи у дослідженні були охарактеризовані з акцентом на виборі індикаторів раннього попередження та автоматизацію процедури діагностики.

Найскладнішим завданням в процесі організації механізму антикризового (фінансового) управління на ПАТ «Електротехнологія» є підбір індикаторів раннього попередження та визначення критеріїв їх інтерпретації.

Комбінація показників, які слугують внутрішніми індикаторами раннього попередження, повинна підбиратися з урахуванням можливостей прогнозування на їх основі фінансового стану підприємства та загрози банкрутства. Тому для ПАТ «Електротехнологія» на даному етапі пропонується використовувати схему оцінки фінансового стану, наведену в другому розділі магістерського дослідження. Окрім цього, пропонується доповнити дану схему, особливо на ранніх етапах діагностики банкрутства ще одним індикатором. Згідно з найновішими розробками у сфері фінансового контролінгу, в якості ключового внутрішнього індикатора раннього попередження рекомендується використовувати показник Free Cash-flow. Цей показник є результатом руху грошових коштів у рамках операційної та інвестиційної діяльності і оперативно сигналізує про проблеми в сфері збуту, виробництва, управління оборотними активами тощо.

Стосовно моделей оцінки ймовірності банкрутства, то ПАТ «Електротехнологія» пропонується спиратись на моделі, що наведені та розраховані для підприємства у першому та другому розділах дослідження.

Для побудови єдиного організаційного автоматизованого механізму антикризового (фінансового) управління на рисунку 2 наведений базовий алгоритм, який повинен реалізовуватися у взаємодії зі спеціальними службами, які відповідають за готовність, своєчасність, і достовірність інформації, що надається.

Даний алгоритм повинен бути реалізований в комп'ютерній мережі з відповідними базами даних. Поставка, обмін та взаємодія на етапах в кращому випадку мають бути організовані також в електронній формі.

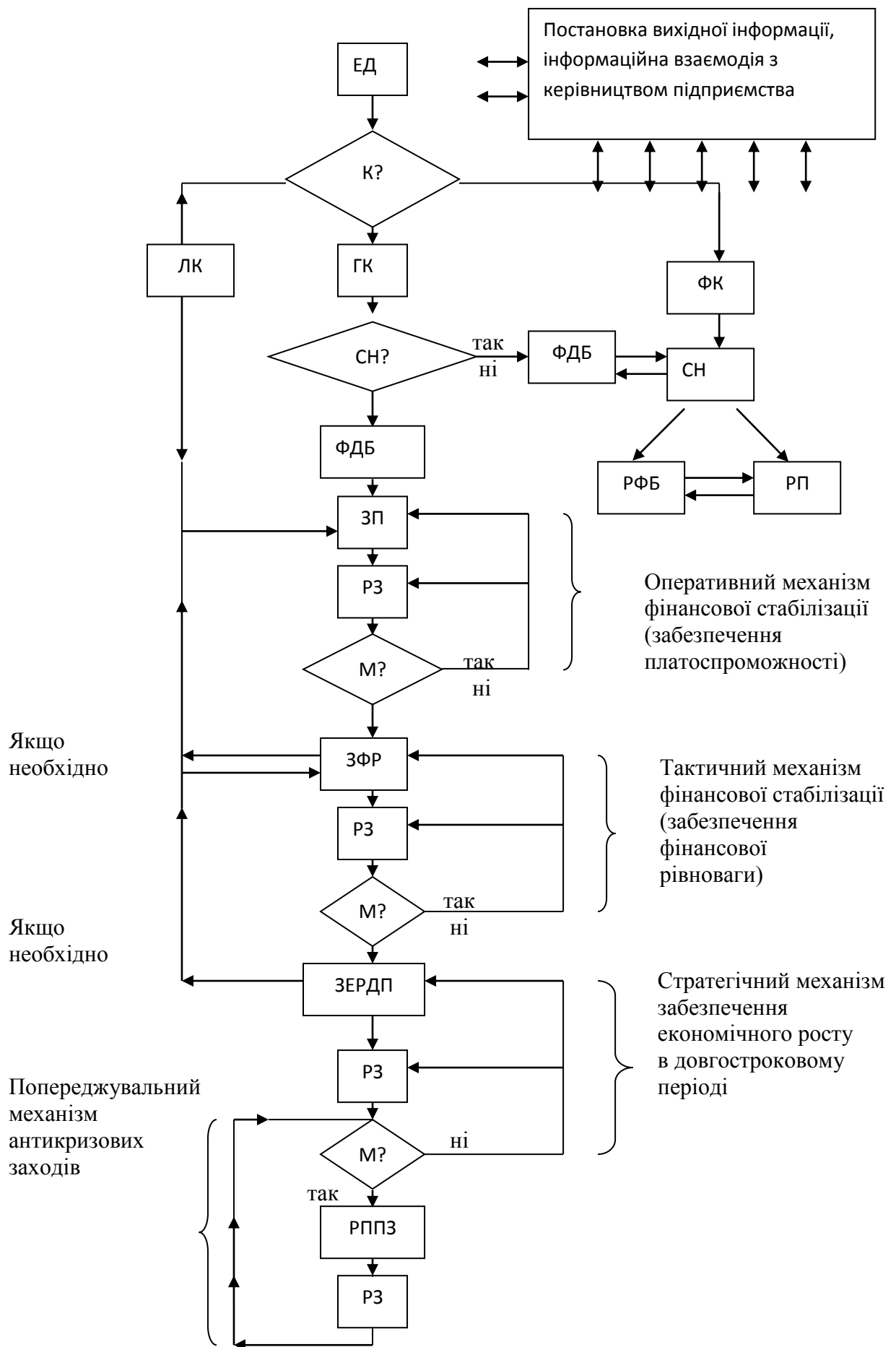

Рис. 2. Алгоритм антикризового (фінансового) управління на ПАТ «Електротехнологія»

ЕД – експрес-діагностика підприємства; К? – кризовий стан підприємства (який?); ЛК – легка криза; ГК – глибока криза; ФК – фінансова катастрофа; СН? – санація підприємств необхідна?; СП – санація підприємства; ФДБ – фундаментальна діагностика банкрутства, додаткові види аналізу; РФБ – рефінансування боргу підприємства; РП – реструктуризація (реорганізація) підприємства; ЗП – забезпечення платоспроможності; РЗ – реалізація заходів; М? – мета досягнута?; ЗФР – забезпечення фінансової рівноваги; ЗЕРДП – забезпечення економічного росту в довгостроковому періоді; РППЗ – розробка плану попереджувальних заходів.

Окремо була розкрита організаційна складова впровадження єдиного автоматизованого механізму антикризового (фінансового) управління на ПАТ «Електротехнологія» з акцентуванням уваги на діяльності керуючого антикризовою робочою групою.

Підприємству, що досліджується, було запропоновано до реалізації комплекс санаційних заходів з акцентом на внутрішні резерви, а саме: збільшення сукупних доходів за рахунок збільшення виручки від реалізації та інших операційних доходів; оптимізація розміру сукупних витрат за рахунок собівартості від реалізації продукції і адміністративних витрат.

Оцінка економічної доцільності впровадження запропонованих санаційних заходів на ПАТ «Електротехнологія» за допомогою прогнозування з використанням функцій регресії засобами Excel показала усунення збитковості фінансово-господарської діяльності підприємства та повернення до прибуткової роботи в рамках трьох прогнозних років (перший рік – чистий прибуток 3304 тис. грн., другий – 3000 тис. грн., третій – 4500 тис. грн.).

ВИСНОВКИ

В результаті проведених досліджень було зроблено відповідні висновки та пропозиції:

1. Для боротьби з фінансовими кризами та їх локалізації на підприємстві використовують антикризове фінансове управління, яке, в свою чергу, є складовою системи управління та антикризового менеджменту суб'єкта господарювання. Необхідно відмітити ґрунтовне пропрацювання теоретичних основ антикризового фінансового управління.

2. Для визначення глибини та причин фінансових криз використовують два блоки оцінки: якісну оцінку управління підприємством – бенчмаркінг, SWOT-аналіз та зважену рейтингову оцінку конкурентоспроможності; кількісну оцінку управління підприємством – фінансовий аналіз (аналіз фінансового стану) та оцінку ймовірності банкрутства.

3. Оцінка машинобудування України у 2012 – 2014 роках продемонструвала розвиток кризи в галузі та зростання збитків при наявності високого потенціалу розвитку.

4. Організаційно-економічна характеристика ПАТ «Електротехнологія» дозволила виявити наступні аспекти фінансово-господарської діяльності підприємства: розвиток фінансової кризи та збитковість діяльності, проблеми зі збутом продукції та суттєвий акцент на здаванні в оренду власного майна, значний потенціал виходу з фінансової кризи, неефективне управління.

5. Аналіз активів підприємства за період дослідження показав, що активи за три роки зросли на 353 тис. грн. або на 2,27 %. При цьому, після зростання у 2012 році, два наступні роки вони зменшувались, що свідчить про розвиток фінансової кризи на підприємстві (зростання активів було викликане змінами у складані бухгалтерської звітності та переоцінкою основних фондів). Відмічаємо проблеми підприємства у два останні роки дослідження з вартістю оборотних активів, особливо, що стосується запасів та грошових коштів. Підприємство мало «важку» структуру активів, при цьому у 2013 – 2014 роках відбувається суттєве зростання долі нематеріальних активів у активах за рахунок зменшення величини оборотних активів, особливо незавершеного

виробництва. Дана ситуація свідчить про проблеми зі збутовою діяльністю та конкурентоспроможністю ПАТ «Електротехнологія» і потребує вирішення в рамках антикризового управління.

6. Аналіз пасивів підприємства за період дослідження показав, що пасиви за три роки зросли. Весь період дослідження підприємство не мало довгострокових зобов'язань, мало низькі значення зареєстрованого та резервного капіталів. Зміна непокритого збитку на нерозподілений прибуток мала штучний характер в ракурсі змін у обліковій політиці ПАТ «Електротехнологія». Відмічаємо зменшення розмірів майже всіх статей поточних зобов'язань та забезпечень у 2013 – 2014 роках, особливо тих, що стосуються комерційного кредиту, що свідчить про проблеми підприємства зі збутом та неможливість контрагентів в умовах кризи працювати за старими схемами розрахунків. ПАТ «Електротехнологія» має суттєвий дефіцит капіталу, особливо власного, щоб працювати без залучення попередньої оплати за замовлення. З іншого боку, починають накопичуватись борги перед працівниками та бюджетом (2014 рік), що свідчить про розвиток кризи на підприємстві. Питома вага власного капіталу у 2013 – 2014 роках зростає, що позитивно впливає на фінансову стійкість підприємства. Однак, з причини штучного завищення значення нерозподіленого прибутку, підприємство не має реальних грошових коштів для ведення власної фінансово-господарської діяльності, що на фоні відмови контрагентів сплачувати передоплату за продукцію і низьких значень зареєстрованого та резервного капіталів призводить до розвитку фінансової кризи.

7. Підсумовуючи оцінку ліквідності балансу ПАТ «Електротехнологія» у 2012 – 2014 роках, відмічаємо погіршення ситуації у 2013 – 2014 роках з деяким покращенням на кінець 2014 року (дефіцит за другою нерівністю суттєво зменшився). Підприємство потребує збільшення розміру грошових коштів та удосконалення управління дебіторською і кредиторською заборгованістю.

Аналіз коефіцієнтів ліквідності показав, що проблемою ПАТ «Електротехнологія» є низькі значення коефіцієнту абсолютної ліквідності, що потребує або збільшення грошових коштів підприємства, або оптимізації розміру поточних зобов'язань та забезпечень. Наведена ситуація може призвести до «технічного» банкрутства.

8. Підприємство весь період дослідження перебувало у фінансовій кризі. Тобто, власного оборотного капіталу, власних і довгострокових залучених джерел формування запасів, загальних джерел формування запасів не вистачало для покриття розміру запасів в жоден з періодів дослідження. Дана ситуація вимагає зміни політики управління запасами та збільшення розмірів, в першу чергу, власного капіталу за рахунок докапіталізації та усунення збитковості діяльності.

Підсумовуючи проведені дослідження коефіцієнтів фінансової стійкості, відмічаємо, що на результати аналізу вплинуло штучне завищення розміру власного капіталу ПАТ «Електротехнологія» у 2013 році. Така ситуація робить результати аналізу не повністю коректними. Однак, можемо відмітити погіршення ряду коефіцієнтів та ознаки кризових явищ.

9. «Золоте правило економіки» на ПАТ «Електротехнологія» не виконується, однак, у 2014 році ситуація значно погіршилась і підприємство має суттєві проблеми фінансового характеру, які пов'язані з наявністю чистого збитку, зниженням розміру виручки від реалізації та активів.

Аналіз коефіцієнтів ділової активності підприємства, що досліджується, у 2012 – 2014 роках вказує різноспрямовані тенденції з переважанням кризових явищ.

10. Збитковість ПАТ «Електротехнологія» у 2012 – 2014 роках майже за всіма показниками рентабельності зростає, що свідчить про поглиблення фінансової кризи на підприємстві.

11. Підприємство, що досліджується, має значні проблеми з управлінням фінансовими результатами діяльності. Однак, зважаючи на розміри збитків, можемо зробити припущення, що воно «штучно» вказує збитки, для

оптимізації оподаткування. Дане твердження не виключає розвиток фінансової кризи.

12. Діагностика банкрутства ПАТ «Електротехнологія» у 2012 – 2014 роках підтвердила розвиток фінансової кризи на підприємстві. В рамках діагностики складності викликав перехід підприємства на нові стандарти бухгалтерської звітності та «штучне» покращення ряду показників з балансу.

13. Оцінка ефективності діяльності та антикризового управління на ПАТ «Електротехнологія» у 2012 – 2014 роках показала неефективність фінансово-господарської діяльності та низьку якість впровадження елементів антикризового характеру на підприємстві, що досліджується.

14. Для вирішення виявлених у ході магістерського дослідження проблем ПАТ «Електротехнологія» було запропоновано наступні рекомендації:

14.1. Побудувати єдиний організаційний автоматизований механізм антикризового (фінансового) управління на підприємстві з врахуванням базових складових фінансово-господарської діяльності ПАТ «Електротехнологія». При цьому, даний механізм буде включати наступні етапи розробки: визначення сфер спостереження, вибір індикаторів раннього попередження, розрахунок граничних значень індикаторів, формування конкретних аналітичних завдань, формування інформаційних каналів, підготовку пропозицій та рекомендацій. Наведені етапи були охарактеризовані з акцентом на виборі індикаторів раннього попередження та автоматизації процедури діагностики. Наведено і охарактеризовано алгоритм антикризового (фінансового) управління з виділенням адитивної інтегральної оцінки результатів його впровадження та оцінкою впливу витрат на його освоєння на підприємстві. Окремо була розкрита організаційна складова впровадження єдиного автоматизованого механізму антикризового (фінансового) управління на ПАТ «Електротехнологія» з акцентуванням уваги на діяльності керуючого антикризовою робочою групою.

14.2. Підприємству, що досліджується, було запропоновано до реалізації комплекс санаційних заходів з акцентом на внутрішні резерви, а саме: збільшення сукупних доходів за рахунок збільшення виручки від реалізації та інших операційних доходів; оптимізація розміру сукупних витрат за рахунок собівартості від реалізації продукції і адміністративних витрат.

14.3. Оцінка економічної доцільності впровадження запропонованих санаційних заходів на ПАТ «Електротехнологія» за допомогою прогнозування з використанням функцій регресії засобами Excel показала усунення збитковості фінансово-господарської діяльності підприємства та повернення до прибуткової роботи в рамках трьох прогнозних років (перший рік – чистий прибуток 3304 тис. грн., другий – 3000 тис. грн., третій – 4500 тис. грн.).

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

В інших виданнях:

1. Нечитайло К.І. Антикризове управління підприємством на основі санаційних заходів // Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Формування ефективних механізмів державного управління та менеджменту в умовах сучасної економіки: теорія і практика». – Запоріжжя: КПУ, 2015. – С. 435 – 437.

АНОТАЦІЯ

Нечитайло К.І. Антикризове управління підприємством на основі використання санаційних заходів. – Рукопис.

Магістерська робота на здобуття кваліфікації магістра з фінансів і кредиту. Запорізька державна інженерна академія, 2016.

Кваліфікаційна робота магістра присвячена теоретичним та практичним аспектам антикризового (фінансового) управління підприємством. В роботі: досліджено теоретичні та методичні аспекти антикризового (фінансового)

управління підприємством; оцінено антикризове (фінансове) управління на ПАТ «Електротехнологія»; удосконалено антикризове (фінансове) управління ПАТ «Електротехнологія» на основі використання санаційних заходів.

Ключові слова: антикризове управління, збитковість, криза, машинобудування, механізм, оцінка ймовірності банкрутства, підприємство, санаційні заходи, фінансова криза.

АННОТАЦИЯ

Нечитайло Е.И. Антикризисное управление предприятием на основе использования санационных мероприятий. – Рукопись.

Магистерская работа на соискание квалификации магистра по финансам и кредиту. Запорожская государственная инженерная академия, 2016.

Квалификационная работа магистра посвящена теоретическим и практическим аспектам антикризисного (финансового) управления предприятием. В работе: исследованы теоретические и методические аспекты антикризисного (финансового) управления предприятием; оценено антикризисное (финансовое) управление на ПАО «Электротехнология»; усовершенствовано антикризисное (финансовое) управление ПАО «Электротехнология» на основе использования санационных мероприятий.

Ключевые слова: антикризисное управление, кризис, машиностроение, механизм, оценка вероятности банкрутства, предприятие, санационные мероприятия, убыточность, финансовый кризис.

ANNOTATION

Nechitaylo E.I. Anti-crisis management of the enterprise on the basis of sanitization measures usage. – Manuscript.

Thesis for obtaining Master's Degree in Finance. Zaporozhye State Engineering Academy, 2016.

Master qualification work is dedicated to the theoretical and practical aspects of anti-crisis (financial) management of the enterprise. Both theoretical and methodological issues of anti-crisis (financial) management of the enterprise are analyzed. The work also reveals problems of: estimation of financial management of PSC “Electotekhnologia” and improvement of anti-crisis (financial) management of PSC “Electotekhnologia” on the basis of sanitization measures usage.

Key words: anti-crisis management, crisis, mechanical engineering, mechanism, bankruptcy probability estimation, financial crisis.